

Резолюция на Европейския парламент за ЕМП от 2 април 2009 г.
Posted on 2010-02-27 by Любомир Георгиев

Резолюция на Европейския парламент от 2 април 2009 г.
относно опасенията във връзка с въздействието на електромагнитните полета върху здравето

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 137, 152 и 174 от Договора за ЕО, които предвиждат високо равнище на защита на човешкото здраве и околната среда, както и защита на здравето и безопасността на работниците,
- като взе предвид Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета от 12 юли 1999 г. относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (0Hz – 300GHz) и доклада на Комисията от 1 септември 2008 г. относно прилагането на същата препоръка,
- като взе предвид Директива 2004/40/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните изисквания за здраве и безопасност, свързани с експозицията на работниците на рискове, дължащи се на физически агенти (електромагнитни полета),
- като взе предвид Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие, както и съответните хармонизирани стандарти за безопасност на мобилните телефони и базовите станции,
- като взе предвид Директива 2006/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно електрически съоръжения, предназначени за използване при някои ограничения на напрежението,
- като взе предвид своята резолюция от 4 септември 2008 г. относно средносрочния преглед на Европейския план за действие в областта на околната среда и здравето 2004–2010 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 1999 г. относно предложението за препоръка на Съвета относно ограничаването на експозицията на обществеността на електромагнитните полета 0Hz – 300GHz,
- като взе предвид член 45 от своя Правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (А6-0089/2009),

А. като има предвид, че електромагнитните полета (ЕМП) съществуват в природата и следователно винаги са присъствали на земята; като има предвид при все това, че през последните десетилетия, експозицията на околната среда на източници на ЕМП, дължащи се на човешка дейност, постоянно нараства поради търсенето на електроенергия, все по-усъвършенствани безжични технологии и промените, настъпили в социалната организация, поради които в момента всеки човек, у дома и на работа, е изложен на сложна смесица от електрически и магнитни полета с различна честота;

Б. като има предвид, че технологиите на безжичните апарати (мобилни телефони, Wifi-WiMAX-Bluetooth, стационарни DECT телефони) излъчват ЕМП, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве;

В. като има предвид, че повечето европейски граждани, най-вече младите хора на възраст между 10 и 20 години, използват мобилен телефон, като предмет с практическа цел и моден аксесоар, и като има предвид, че тревогите по отношение на евентуалните рискове за здравето, особено за младите хора, чиито мозъци са все още в процес на развитие, все пак остават;

Г. като има предвид, че спорът в рамките на научната общност по отношение на евентуалните рискове за здравето, дължащи се на ЕМП, се задълбочиха след определянето на пределни стойности за експозицията на обществеността на ЕМП (от 0Hz до 300GHz) с Препоръка 1999/519/ЕО от 12 юли 1999 г.;

Д. като има предвид, че липсата на официални заключения на научната общност не попречи на някои национални или регионални правителства, в Китай, Швейцария и Русия, както и в поне девет държави-членки на Европейския съюз, да определят пределни стойности за експозицията, наречени превантивни и следователно по-ниски от тези, обявени от Комисията и нейния независим научен комитет, Научен комитет по възникващи и идентифициран и нови здравни рискове (НКВИНЗР);

Е. като има предвид, че действията по ограничаване на експозицията на населението на ЕМП следва да бъдат балансирани от гледна точка на безопасността и сигурността спрямо подобренията в качеството на живот, за които допринасят устройствата, излъчващи ЕМП;

Ж. като има предвид, че сред научните проекти, предизвикващи както интерес, така и полемика, фигурира епидемиологичното проучване INTERPHONE, финансирано от Съюза в размер на 3 800 000 EUR, основно чрез 5-тата Рамкова програма за изследователски и развойни дейности,(8) и чиито заключения се очакват от 2006 г.;

З. като има предвид при все това, че изглежда е налице единодушие по някои въпроси, по-специално идеята, че реакциите при експозицията на микровълни при отделните хора е различна, че е необходимо приоритетно да се осъществяват тестове за експозицията при естествени условия, с цел да се оценят нетермичните последици, свързани с полетата на радиочестотите, както и особената уязвимост на децата в случай на експозиция на електромагнитни полета;

И. като има предвид, че ЕС определи пределни стойности на експозиция с цел защита на работниците от въздействието на ЕМП; като има предвид, че въз основа на предохранителния принцип такива мерки следва да бъдат предприети и за засегнатото население, като например жители и потребители;

Й. като има предвид, че в специалния доклад на Евробарометър относно електромагнитните полета (№ 272а от юни 2007 г.) се посочва, че по-голямата част от гражданите не смятат, че публичните органи им предоставят адекватна информация относно мерките за защита от ЕМП;

К. като има предвид, че е необходимо да се продължат изследванията в областта на средните и много ниските честоти с цел да е възможно да се направят заключения относно тяхното въздействие върху здравето;

Л. като има предвид, че използването на изображения с ядрено-магнитен резонанс (ИЯР) не трябва да бъде застрашено от Директива 2004/40/ЕО, тъй като технологиите, използващи ИЯР представляват най-напредналия стадий на развитие на изследователската дейност, диагностиката и лечението на заболявания с потенциално летален изход за пациентите в Европа;

М. като има предвид, че стандартът за безопасност на магнитния резонанс IEC/EN 60601-2-33 определя пределни стойности за ЕМП, които са установени, така че да се изключи всякаква опасност за пациентите и работниците;

Настоятелно призовава Комисията да преразгледа научната основа и адекватност на пределните стойности на ЕМП, както са определени в Препоръка 1999/519/ЕО, и да докладва на Парламента. Този доклад следва да се изготви от Научния комитет по възникващи и идентифициран и нови здравни рискове;

Призовава при оценяването на потенциалното въздействие на електромагнитната радиация върху здравето да се обърне особено внимание на биологичното въздействие, особено като се има предвид, че резултатите от някои изследвания сочат, че най-вредни са въздействията при най-ниските равнища; призовава за активна изследователска дейност, за да се разрешат потенциалните здравни проблеми чрез разработване на решения, които отхвърлят или намаляват пулсирането и амплитудната модулация на честотите, използвани за предаване;

Подчертава, че успоредно или като алтернатива на изменението на пределните стойности за ЕМП в Европа, следва Комисията да изработи, в сътрудничество с експертите от държавите-членки и засегнатите промишлени сектори (електрически компании, телефонни оператори и производители на електрически уреди, в т.ч. мобилни телефони), наръчник за наличните технологични възможности за намаляване на експозицията на електромагнитни вълни;

Отбелязва, че заинтересованите представители на промишлеността, както и съответните ръководители в областта на инфраструктурата и компетентни органи, могат вече да въздействат върху определени фактори, например, като установят разпоредби относно разстоянието между дадено място и излъчващото устройство, височината на мястото по отношение на височината на предавателната антена или посоката на излъчващата антена по отношение на обитаемите места и в действителност следва да извършат това с цел да вдъхнат увереност и да позволят по-добрата защита на хората, живеещи в близост до такива съоръжения; призовава за оптимално разполагане на антенните мачти и предавателите и допълнително призовава доставчиците да ползват съвместно така разположените антенни мачти и предаватели, с цел да се ограничи броя на лошо разположените антенни мачти и предаватели; призовава Комисията и държавите-членки да съставят подходящи насоки;

Призовава държавите-членки и местните и териториалните власти да създадат единна система за издаване на разрешения за инсталиране на антени и ретранслатори, и да включват в своите градоустройствени планове и териториален план за антените;

Настоятелно призовава органите, отговорни за разполагането на антени за мобилна телефония, да постигнат споразумение, заедно с операторите в този сектор, относно съвместно ползване на инфраструктури с цел намаляване на техния брой и на експозицията на гражданите на ЕМП;

Признава усилията, полагани от мобилните комуникации и други безжични технологии, излъчващи електромагнитни полета, за избягване на увреждане на околната среда и в частност за действия във връзка с промените в климата;

Счита, че предвид увеличаването на броя на заведените дела и налагането от държавните органи на мерки за временно прекратяване на инсталирането на ново

оборудване, излъчващо ЕМП, в общ интерес е да бъдат подкрепени решения, основаващи се на диалога между промишлените субекти, обществените органи, военните органи и асоциациите на живеещото наблизо население по отношение на критериите за разполагане на нови антени за GSM или високоволтови електропроводи, и да се следи за това поне училищата, яслите, домовете за възрастни хора и здравните заведения да бъдат на конкретно разстояние от този вид оборудване, определено въз основа на научни критерии;

Призовава държавите-членки, заедно с операторите в сектора, да предоставят на обществеността карти, които да отразяват експозицията на високоволтови електропроводи, радио честоти и микровълни, и особено тези, генерирани от телевизионни кули, радио ретранслатори и телефонни антени. Призовава тази информация да се предоставя на интернет страница, така че обществеността да може лесно да я ползва за справки, както и да се разпространява в медиите;

Предлага Комисията да разгледа възможността за използване на финансиране от трансевропейските енергийни мрежи за проучване на въздействието на ЕМП при много ниски честоти, и по-специално, при високоволтовите електропроводи;

Призовава Комисията по време на парламентарния мандат 2009–2014 г. да постави начало на амбициозна програма за електромагнитната биосъвместимост между изкуствено създадените вълни и естествено излъчваните от живото човешко тяло, както и да определи дали в крайна сметка микровълните имат нежелани последици за човешкото здраве;

Призовава Комисията да представя годишен доклад относно равнището на електромагнитна радиация в ЕС, нейните източници, и мерките, предприети в ЕС за по-добра защита на човешкото здраве и околната среда;

Призовава Комисията да намери решение, така че прилагането на Директива 2004/40/ЕО да бъде ускорено и по този начин да гарантира, че работниците са адекватно защитени от ЕМП, както вече са защитени от шума и вибрациите, от други два акта на Общността, както и да въведе дерогация за изображенията с ядрено-магнитен резонанс в член 1 от горепосочената директива;

Изразява съжаление относно факта, че в резултат на многократно отлагане от 2006 г. насам, резултатите на проучването INTERPHONE все още трябва да се публикуват, като целта на това международно епидемиологично проучване беше да проучи дали съществува връзка между използването на мобилен телефон и някои видове рак, сред които по-конкретно туморите на мозъка, на слуховия нерв и на подушната слюнечна жлеза;

В този контекст подчертава призива към предпазливост, отправен от координаторката на проучването INTERPHONE, г-жа Elisabeth Cardis, която въз основа на настоящите познания, препоръчва що се отнася до децата, мобилните телефони да не се използват над разумни граници, и да се използват в по-голяма степен стационарни телефони;

Счита, че при всички случаи Комисията, която има значителен принос за финансирането на въпросното световно проучване, е тази, от която зависи да се поиска от лицата, отговарящи за проекта, обяснение за липсата на окончателна публикация, и в случай на отговор незабавно да информира Парламента и държавите-членки;

Предлага също така на Комисията, с оглед постигане на политическа и бюджетна ефикасност, да пренасочи част от общностното финансиране, предназначено за проучванията в областта на ЕМП, към масова кампания по повишаване осведомеността на младите европейци във връзка с добрите практики в областта на ползването на мобилни телефони, като използване на устройства за свободни ръце, провеждане на

кратки разговори, изключване на телефона, когато не се използва (например в час) и неговото използване в райони с добро покритие;

Счита, че такива кампании за повишаване на осведомеността следва също така да запознават младите европейци с рисковете за здравето, свързани с различни домакински уреди и важноста на това те да се изключват, вместо да се оставят в режим на готовност;

Призовава Комисията и държавите-членки да увеличат финансирането за изследователската и развойна дейност за оценка на потенциалните дългосрочни вредни въздействия на радиочестотите на мобилната телефония; призовава също така за увеличаване на публични призиви за предложения относно проучването на вредните въздействия от многостранната експозиция на различни източници на ЕМП, особено когато това засяга децата;

Предлага към мандата на Европейската група за етика в науките и новите технологии да се добави задача за оценка на научната етика, за да се помогне на Комисията да предотврати евентуални рискови ситуации, конфликт на интереси или дори злоупотреби, които биха могли да възникнат в настоящите условия на засилена конкуренция по отношение на изследователите;

Призовава Комисията, в знак на признаване на обществените опасения в много държави-членки, да работи с всички заинтересовани страни, като национални експерти, неправителствени организации и промишлени сектори, за подобряване на наличността и достъпа до актуална информация, понятна за неспециалисти в областта на безжичните технологии и стандартите за защита;

Призовава Международната комисия за защита срещу нейонизиращите лъчения и Световната здравна организация (СЗО) да бъдат по-прозрачни и открити за диалог с всички страни, заинтересовани от определянето на стандарти;

Осъжда някои особено агресивно маркетингови кампании на телефонните оператори по случай новогодишните празници и други специални поводи, като продажбата на мобилни телефони, предназначени изключително за децата или бонус “безплатни минути”, насочени към подрастващите;

Предлага ЕС да включи в политиката си в областта на качеството на въздуха в помещенията, проучването на домашните “безжични” уреди, чиято употреба, като например на Wifi за достъп до интернет и телефони, използващи цифрови усъвършенствани безжични телекомуникации (DECT), през последните години стана повсеместна на обществени места и по домовете, като гражданите биват постоянно изложени на емисии на микровълни;

Призовава, предвид своята постоянна загриженост за подобряването на информацията за потребителите, да бъдат изменени техническите норми на Европейския комитет по електротехническа стандартизация (CENELEC) така, че да бъде въведено задължение върху етикетите да се посочва мощността на емисията и всеки безжичен апарат да бъде придружен от указание, че излъчва микровълни;

Призовава Съвета и Комисията, в сътрудничество с държавите-членки и Комитета на регионите, да насърчат въвеждането на единна норма с цел намаляване до минимум на експозицията на живеещото наблизо население в случай на разширяване на високоволтовите електропроводи;

Изразява остра загриженост по повод факта, че застрахователните компании обикновено изключват покриването на рискове, свързани с ЕМП, от полиците за гражданска отговорност, което означава, че европейските застрахователи вече прилагат собствена версия на предохранителния принцип;

Призовава държавите-членки да последват примера на Швеция и да признаят лицата, страдащи от електромагнитна свръхчувствителност за лица с увреждания, така че да им гарантират подходяща защита, както и равни възможности;

Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, на правителствата и парламентите на страните членки, Комитета на регионите и на СЗО.